

# KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

**Uradno glasilo**  
**Kmetijske družbe za Slovenijo.**

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Dinar. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Trinrti raznanih se zaračunajo po nastopnih cenah: inserat na pol strani 600 D, na 1/2 strani 300 D, na 1/3 strani 150 D, na 1/4 strani 100 D, na 1/8 strani 50 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 D.

Urejuje Viljem Rohrman.

Založba Kmetijske družbe za Slovenijo. — Tisk J. Blasnik nasledn

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalca» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

St. 7. Ljubljana, 15. aprila 1924. Letnik XLI.



**Obseg:** Vsi v boj proti najbolj škodljivemu hrošču! — Hrošči in ogrci kot škodljivci v trtnih nasadih. — Cepljenje svinj proti rdečici. — Trtna plesnoba ali oidium. — Šmarnica kot podloga. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Kmetijske novice. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Ocena knjig. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Inserati.

## Vsi v boj proti najbolj škodljivemu hrošču!

Naš največji škodljivec pride v kratkem iz svojega zemeljskega zatišja na dan. Po treh letih nam nudi zopet kratko in skoraj edino priliko, da ga lahko uničujemo. Ne zamudimo te prilike! Lotimo se z vsemi silami tega boja, da pogubnega hrošča kolikor mogoče zatremo. **Če ne bo hrošča, tudi črva ne bo!**

Ogromna je škoda, ki jo dela ta mrčes po naših obdelanih zemljiščih od leta do leta, neprestano naprej. Povsod jo čutimo, vendar jo še vse premalo upoštevamo, zato, ker je nimamo pred očmi, ker se dela skrivaj. Zato se tudi ne udeležujemo boja proti tej golazni tako, kakor bi bilo treba. V črvivih letih tožimo čez silne poškodbe na poljskih sadežih, kmalu na to pa pozabimo, da nam dela to škodo hrošč s svojo zalego in da je treba hrošča pobijati, če se hočemo črva rešiti.

Čudno, da se še zmeraj tako malo zavedamo svojih sovražnikov, ki nam od leta do leta izpodjedajo naše sadeže in kvarijo naše pridelke!

## Velikanska škoda po ogrcih.

Na milijarde šteje škoda, ki jo delajo črvi ali ogrci (podjedi) v naši zemlji. Z neprestanim objedanjem korenin nam delajo nešteto škodo na vseh sadežih brez izjeme. Ta škoda se večkrat že od daleč pozna. Napadena mesta izgledajo včasih kakor po-

žgana. Četudi na videz ni škoda vedno tako očitna, je vendar velika in se kaže v več ali manj znižanih pridelkih. Ko bi se mogla škoda, ki jo delajo črvi na koreninah, preceniti, bi znašala po vsi naši deželi težke milijone. Vzroka dovolj, da jo skušamo povsod odvrčati.

## Škoda na njivskih sadežih.

Največjo škodo nam delajo kebrovi črvi na njivskih pridelkih, in sicer na vseh brez izjeme. Kjer se črvi izležejo, povsod je škoda. Škodo trpe vse žitne rastline, vse stročnate rastline, korenske rastline, detelje in krmske rastline, itd. Kamor pride ta golazen, povsod trpijo korenine, z njimi pa ves razvoj in naposled vsa letina. Najbolj se pozna ta škoda v drugem in tretjem letu, ko črvi odrastejo, tako da je po črvivih njivah naravnost nevarno sejati v tem času večletne deteljne ali travne mešanice in lucerno. Neverjetno je, kako malo se še zavedamo škodljivosti te golazni. Bil sem svojčas sam priča oranju na njivi, ki je bila močno črviva. Posestnik je oral za ajdo in obračal brazdo za brazdo ne zme-neč se za to, da so se valili z vsako brazdo številni črvi na dan. Izgledalo je, kakor bi jih bil kdo posejal po njivi. Kolika škoda je pretifa ajdovi setvi! Šele nujna opozoritev na pretečo nevarnost je pomagala, da je poklical iz hiše hčerko, ki je začela za plugom pobirati črve. Neverjeten, toda resničen oripetljaj, ki se ponavlja tudi drugod!

## Škoda na travnikih in pašnikih.

Neprecenljiva je škoda, ki jo delajo črvi po naših travnikih. Zgodi se, da izgledajo v drugem letu po hroščevem letu kakor **popaljeni in požgani**. Namesto bujno zelene ruše **rjave ploče**, kakor ob najhujši suši. Pa tudi tam, kjer ni ruša tako močno izpodjedena in uničena, se godi velika škoda. Namesto polnih košenj imamo po črviavih travnikih **zméraj slabše košnje**. Z izpodjedanjem korenin se **uničuje ruša in košnja**.

## Škoda po vrtovih.

Kar velja o škodi po njivah, to velja tudi o škodi po vrtovih, le s to razliko, da je škoda po vrtovih manj občutna z ozirom na manjši obseg téh kultur. Vrednost napadenih sadežev trpi pa ravno tako ali pa še bolj, ker so vrtné rastline še bolj dragocene in občutljive. Škoda se ne pozna samo na vrtni zelenjadi, ampak na vseh vrtnih rastlinah, tudi na sadnem drevju in grmičevju.

## Škoda po sadnih vrtovih in drevesnicah.

Hrošč nastopa pri sadnem drevju najprej sam kot neposreden škodljivec, potem pa še v obliki črva. Najbolj nevaren je hrošč češpljevemu drevju, ker ga obere, če treba, do golega. Še večjo škodo pa prizadeva črv s tem, da izpodjeda korenine. Najbolj trpe pred črvom mlada drevesca v drevesnici in sadni sejalnici, kjer nam prizadene lahko ogromno škodo s tem, da pokvari cele letnike.

## Škoda po vinogradih in trtnicah.

Četudi napada hrošč trtno listje in mlade poganjke, nam dela vendar največjo škodo črv, ki napada in izpodjeda korenine. Če se naselijo črvi v trtnici, povzročijo ogromno škodo. S tem, da oglojejo korenine do golega, morajo trte zaostati in nazadnje tudi usahnuti. Tudi po vinogradih prizadeva črv veliko in prikrito škodo, ki se je vse premalo zavedamo.

## Škoda na gozdnem drevju.

Gozdno drevje trpi najbolj zaradi objedanja listja po hroščih. Marsikatero gozdno drevje obere hrošč do golega, tako da je ves prirastek za tisto leto okrnjen. Najbolj trpi hrastovo drevje, divji kostanj in razno drugo listnato drevje kakor gaber, brest, itd. Kjer je dosti hrastine in takega grmovja, tam je tudi dosti hroščev, ker se ob takim drevju hrošč najraje pase, najbolj redi in najbolj množi. Kraji, ki nimajo take paše, tudi hroščevih nadlog ne poznajo, tako da se da precej lahko trditi, da so hroščevi kraji v ozki zvezi s hrastovim in drugim drevjem in grmovjem, ki vplivajo posebno ugodno na razplod téh živali.

## Hrošče je pokončevati splošno in skupno!

Po vseh kebrovih krajih se je lotiti boja proti hrošču spričo velkanske škode, ki nam jo od leta do leta povzročuje. Poprijeti se je tega boja z vsemi silami. Ni zadosti, da se samo posamezniki poprimejo

tega boja, ampak vse, mlado in staro, se mora udeležiti tega boja, posebno tisti čas, ko so roji najhujši. Vse mora na plan! Hrošče je loviti in nabirati okrog doma, zunaj po polju in kraj gozdov. Ker jih je največ, tam jih je najbolj pokončevati.

## Nabiranje hroščev moramo organizirati!

Boj proti hrošču je treba po gotovem načrtu izvajati, da bo več uspeha. Kjer ga je v vasi, oziroma v občini največ, tam se mu je najbolj v brah postaviti. Ni zadosti, če ga pokončujejo posamezne hiše, vsaka okrog svojega doma, ampak treba je **vun na polje, na meje gozdov, na obmejno drevje po vinogradih**, sploh tja, kjer je največ tega škodljivca. Organizacija bojevanja naj obstoja v tem, da se **določijo hrošču močno izpostavljena mesta** izven vasi, kjer ga je treba pokončevati, in da se lotimo v **skupnih oddelkih nabiranja in uničevanja**. Po kebrovih krajih imamo povsod lege, ki so ob hroščevih letih bolj napadene in kjer je treba hrošča predvsem preganjati. Vsaka vas mora za ves svoj okoliš skrbeti, da se hrošči po téh krajih najbolj otesajo in pokončujejo. Vsaka hiša mora pomagati! Vsaka vas imej **zupnika**, ki naj po naročilu županstva odreja in vodi potrebna skupna dela za obrambo proti hrošču.

## Naloga županstva v hroščevih letih.

Vsa županstva morajo v takih letih ne le sodelovati in pomagati, ampak tudi kot vodilna mesta skrbeti, da se izvaja nabiranje in pokončevanje hroščev **po vaseh**. Vse prizadete vasi se morajo poprijeti tega dela **z vsemi silami in z vso resnobo**. Pri županstvu naj se nastavijo v ta namen potrebni **zupniki**, ki nadzorujejo nabiranje hroščev. **Tozadeven načrt** naj se izdela in pogovori pri županstvu. Dovoljene **javne podpore** naj se porabijo za **tekmovalno nabiranje**, da bo več uspeha. Sicer je pridno nabiranje in pokončevanje hroščev v lastnem in skupnem interesu vseh prizadetih in bi se moralo ob zadostni zavednosti vršiti povsem prostovoljno, vendar so in ostanejo nagrade važno sredstvo za večjo vnemo pri tem boju.

## Dolžnost vsakega posameznika.

Vsak se mora potruditi, da nabere čim več tega škodljivca, da se pridno udeležuje pokončevanja in da se odzove naročilom županstva, oziroma v to postavljenega zupnika. **Mlado in staro mora pomagati!** Letos se je bati, da nam bo zamujeno spomladno delo na pot hodilo in da nam bo otežkočilo ves boj. Navzlic temu moramo storiti, kar se da, da se rešimo hroščeve nadloge, ki nam prizadeva tako ogromno škodo po naših zemljiščih od leta do leta.

## Nabiranje po šolski mladini.

V času glavnega rojenja mora pomagati tudi šolska mladina in naj za ta čas tudi šolski pouk nekoliko trpi. Šolski otroci, ki pomagajo pri nabiranju hroščev, naj se **oprosté šolskega pouka!** Naj se zbirajo po **oddelkih in pod vodstvom svojih učiteljev in drugih zupnikov** na najbolj napadenih mestih in naj pridno nabirajo golazen, ki prizadeva največjo škodo

vsem našim pridelkoni. Tudi za uspešno porabo šolske mladine v tem boju je treba načrta, ki naj se tiče nabiranja okrog doma in zunaj na polju, kraj gozdov, itd.

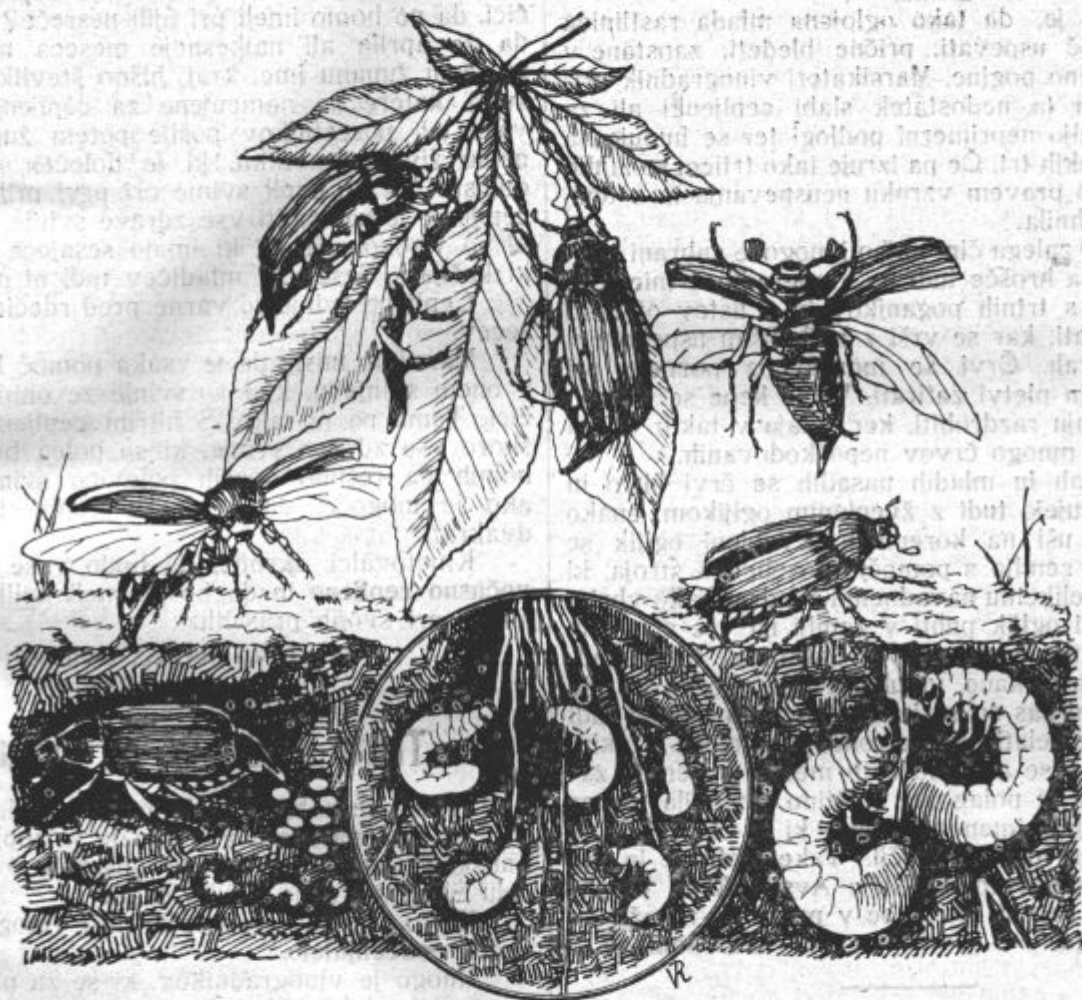
### Čas za otresanje in nabiranje hroščev.

Zgodnja jutranja ura je najboljša za otresanje hroščev, dokler sedijo hrošči kakor otrpnjeni po drevju. Ob hladnih in oblačnih dnevih so pa tudi druge jutranje ure ugodne za otresanje. Po hrastovem in drugem grmovju naj se pa tudi čez dan hrošči obi-

lje storimo, če polagamo pod tako drevje pred otrésanjem **plajte ali rjuhe**, da hrošče lažje in bolj čisto pobiramo. Tudi kraj gozdov je prav, če se nepotrebno grmovje iztrebi, da se otreseni hrošči lažje pobirajo po tleh. Pripravimo si tudi potrebne **plajte in vreče** za nabiranje!

### V samopomoči tiči rešitev pred hroščevo nadlogo!

Po raznih krajih so se že do malega rešili črvov in hroščev. Pa ne z državno in drugo podporo, ampak edinole s samožavestnim in doslednim pokončevanjem hroščev s pomočjo združenih sil. Tudi



Pod. 12. Slike iz življenja rjavega hrošča. Zgoraj slika hroščev v času rojenja, spodaj na levo zalega jajc in novo izlezlih črvičev, v sredi mladi črvi na žitni korenini v drugem letu in na desno dva dorasla črva na deteljni korenini.

rajo. Oplojene samice, ki trdno žro na listih, se dajo tudi čez dan otresati. In za te se gre predvsem! Samci čez dan preveč letajo, tako da jim je težko priti do živega na drevju.

### Priprave za lov na hrošče.

Ko otresamo hrošče z drevja, jih je treba obnem pobirati po tleh in spravljati v vreče, da jih potem doma pokončujemo. Če jih hočemo pod drevjem uspešno pobirati, je treba, da so tla pod drevjem kolkortoliko prazna gostega grmovja. Naj se v ta namen pod posameznimi drevesi, ki služijo zunaj na polju kot vaba za hrošče, poseka in odstrani vse grmovje, ki hodi na pot in ki je nepotrebno. Najbo-

pri nas ne bo šlo drugače. Vsa državna in druga podpora ne bo nič zalegla, če se ne bomo lotili boja z lastno uvidevnostjo in na lastno pest. Res da imamo pri nas po naših gričastih in gozdnatih legah marsikje težavnejše stališče nasproti hrošču, toda ravno tako je res, da moramo po takih legah ta boj vse bolj **trdno in dosledno** bojevati, in da pri nas nasprotno ravnamo, da se vse preveč udajamo nekaki naravni usojenosti hroščevega pojava, skoraj slično, kakor če pride kaka vremenska nezgoda ali uima nad nas. To pa v tem primeru ni prav in kaže dobršno mero premale brižnosti. Proč z njo!

**V boj proti hrošču!** Tudi pri nas bo hrošč podlegel, če bomo iskali rešitev v vzajemni in skupni samopomoči!

## Hrošči in ogrci kot škodljivci v trtnih nasadih.

Ne samo v sadovnjakih in na polju odnosno na travnikih in vrtovih, napravi hrošč mnogo škode, ampak tudi v vinogradih in trtnicah, kadar nastopi hroščevo leto. Čeprav se pojavi hrošč tudi na trtnih listih in poganjkih, ne napravi na teh znatne škode, pač pa njega ličinka ali črv, t. j. ogrc.

Črvi, katerih se rado naseli vse polno osobito v trtnicah, oglodajo vse nežne koreninice in tudi kožni del potaknjenca, ključa, bilfe ali cepljenke, ki je v zemlji. Isto se dogaja tudi pri cepljenkah in mlajših trtah v vinogradu.

Umevno je, da tako ogrojena mlada rastlinica ne more več uspevati, prične bledeti, zaostane v rasti in končno pogine. Marsikateri vinogradnik pripisuje potem ta nedostatek slabi cepljenki ali za njegovo zemljo neprimerni podlogi ter se huduje na prodajalca takih trt. Če pa izruje tako trtico, se lahko takoj uveri o pravem vzroku neuspevanja in o tem, zakaj je usahnila.

Da se ta zalega čim najbolj mogoče zabrani ozir. uniči, je treba hrošče tudi po vinogradih, trtnicah in matišnjakih, s trtnih poganjkov in z listov otresati in pokončevati, kar se vrši z najboljšim uspehom v jutrašnjih urah. Črvi se morajo pa pozneje pri okopavanju in pletvi zatirati. Večje kepe se morajo pri okopavanju razdrobiti, ker ostaja v takih večjih kepah lahko mnogo črvov nepoškodovanih.

V trtnicah in mladih nasadih se črvi hitro in uspešno uničujejo tudi z žveplenim ogljikom, enako kakor trtne uši na koreninah. Žvepleni ogljik se vbrizgava v zemljo s pomočjo posebnega stroja, ki je podoben velikemu navadnemu svedru. Tako vbrizgani žvepleni ogljik puhti v zemlji na vse strani in uničuje ne samo črve, marveč tudi druge take škodljivce, celo miši, kače, voluharje itd., ako jih ta plin zadene. Svoj čas so se izdelavale v ta namen tudi posebne male želatinske patrone, napolnjene s takim plinom, ter so se na določenih mestih v zemljo zakopale. Vлага je polagoma želatino raztopila, nakar je pričel vhažati imenovani plin, ki je vsa škodljiva bitja v svojem okolišu uničil. Take patrone in tak plin se je izdelovalo na Nižje Avstrijskem. Rastlinam škoduje ta plin le, če se v preveliki množini v zemljo vbrizga.

Fr. Gombač.

## Cepljenje svinj proti rdečici.

Mnogo je boleznih, katerih se ubranimo edinole s cepljenjem. Med temi je tudi svinjska rdečica.

Pasteur je leta 1882. izumil in pokazal, da proti rdečici cepljene svinje gotov čas ne obole na tej bolezni, četudi pridejo v dotiko z bolnimi svinjami ali pa s predmeti, kateri imajo na sebi kal svinjske rdečice. Od tistihmal naprej se je hitro širilo cepljenje svinj proti rdečici po vsem svetu.

Mislím, da pozna vsak svinjerejec to nevarno bolezen. Vsaj slišal je že o njej. Omenim naj le, da je glavni in včasih edini znak te bolezni ta, da svinja brez predhodnih znakov nenadoma težko oboli: ne žre, leži, je po trebuhu in med nogami zelo vroča ter pogine navadno v 24—48 urah. Preobširno bi bilo, ako bi opisal vse znake te bolezni.

Ta bolezen nastopa vse leto, najrajše pa v toplih, poletnih mesecih. Kjer se ta bolezen pojavi, tam lahko strahovito razsaja. V svinjaku poginejo svinje večkrat do zadnjega repa. Iz okuženega svinjaka se širi potem rdečica k sosedom in dalje, kakor požar.

To bolezen povzročijo mala živa bitja, bacili imenovana, katera vidimo le z drobnogledom ali mikroskopom. Edino ta bitja povzročijo rdečico in vse druge razlage pri nekaterih gospodarjih so le prazne kvante, kakor n. pr. vroča hrana, ta ali ona trava, zelenjava, detelja, bivanje svinj podnevi na solncu, itd.

Kdaj naj pustimo torej svinje cepiti proti rdečici, da ne bomo imeli pri njih nesreče? Najbolje je, da že aprila ali najkasneje meseca maja javimo svojemu županu ime, kraj, hišno številko in število svinj, katere so namenjene za cepljenje. Seznam vseh teh posestnikov pošlje potem župan pristojnemu živinozdravniku, ki je določen od politične oblasti. Ta bo cepil svinje pri prvi priložnosti. Za cepljenje je naznaniti vse zdrave svinje, razen onih, ki so visokobreje ali ki imajo sesajoče mladiče, in ki kašljajo. Sesajočih mladičev tudi ni prijaviti.

Cepljene svinje so varne pred rdečico 5—6 mesecev.

Marsikdo misli, da je vsaka pomoč brezuspešna v onem svinjaku, kjer so svinje že obbolele na rdečici. Temu pa ni tako. S hitrim cepljenjem rešimo skoro vse zdrave svinje, ki so poleg bolnih, in od bolnih pa rešimo včasih polovico svinj, posebno, ako je mogoče, da se bolne cepijo tekom 8 ur dvakrat.

Kmetovalci, skrbjete, da bodo vaše svinje **pravočasno cepljene** in da boste imeli kolikor najmanj škode pri svojih prasičih.

Josip Šerbec, živinozdr., Ormož.

## Trtna plesnoba ali oidium.

Trtna plesnoba je zelo opasna bolezen vinske trte, ki nastopa zlasti v vlažnem in toplém poletju. Lanskega leta je napravila posebno v štajerskem delu Slovenije silno veliko škodo.

Krivo je zlasti to, ker jo naši vinogradniki poveličini **podcenjujejo**.

Mnogo je vinogradnikov, ki se za oidium sploh ne zmenijo, dokler ne vidijo, da se jim prične grozdje v vinogradu kvariti. Trakrat je pa navadno tudi že **prepozno**.

Kakor pri vseh glivičnih škodljivcih vinske trte, h katerim spada tudi oidij, je glavna stvar, da jo **preprečevalno (preventivno)** zatiramo.

Kadar se je oidij že pojavil, je njega zatiranje zelo težavno, posebno, če je vreme neugodno, kadar se je pa že razpasel, takrat sploh nobene pomoči ni. Kjer se je enkrat vgnezdil, tam nastopa oidij leto za letom.

V takem primeru si pomagajo taki nemarni vinogradniki z enostavnim izgovorom, da itak nobeno sredstvo ne pomaga. To pa ni res, o pravem času rabljeno, dobro sredstvo **mora učinkovati!** Zato bodimo oprezni in skušajmo s prikladnimi sredstvi razvoj bolezni že v naprej **onemogočiti**.

Proti oidiju učinkuje najbolj **žveplo** in **njegove spojine**. Med temi so najboljše: **fino zmleto** (t. zv.

ventilirano) žveplo, žveplovoapnena brozga, natrijev tiosulfat ali salojidin in pa sulikol.

Vsi poslednji preparati učinkujejo tako, da izločajo kemično žveplo, ki se na trti razkrajja in pretvarja v strupene pline, kateri glivico, oziroma njene na površju zelenih trtnih delov rastoče koreninske nitke (podgobje) uničujejo.

Zatiranje bolezní se prične spomladi, še preden trta odganja, najpozneje pa, kadar odžene in se mora nadaljevati vso dobo rašče, to je toliko časa, dokler ne prične grozdje zoreti, to je, dokler se vsaj ne zmeha.

V dobi rašče napadene jagode razpokajo in se posuše. Kadar jagoda več ne rase, to je, kadar prične zoreti, ne razpoka in zato ji oidij ne more dosti škodovati.

Spomladno zatiranje oidija se prične po rezatvi, tik preden trta odganja. To zatiranje ima namen, da se ž njim zamore zimski trosi glivice, ki prezimujejo na enoletnem lesu. Za ta namen se priporoča posebno žveplovoapnena brozga. Izdeluje jo tvrdka Anton Jurca v Ptujju. En del brozge se zmeša z dvema ali tremi deli vode in se ves enoletni les (mladike), še preden se prično očesa napenjati, s to zmesjo namaže. Tudi star les, ki se poprej osnaži od skorje itd., je dobro namazati, ker uničuje brozga tudi razne druge škodljivce na tem lesu (kaparje, pršice itd.). Spomladno zatiranje oidija se priporoča zlasti tam, kjer oidij rad in močno nastopa. Namazane trte prično kesneje odganjati kakor druge, kar jih varuje pred spomladnimi mrazovi.

**Poletno zatiranje bolezní** se prične šele potem, ko trte odženejo, torej nekako sredi maja, na vsak način pa še preden trta cvete.

Za to zatiranje se pripravajo ostala, zgoraj navedena sredstva. Najbolj znano je žveplo, ki pa učinkuje le tedaj, če je jako fino zmleto in če je lepo, to je suho, solnčno in vroče vreme. Vse poganjke, zlasti pa tudi trtni zarod je s fino zmletim žveplom na fino (na tenko) poprašiti. Zato je treba dobrega meha. Take mehe izdeluje na pr. tvrdka „Kovina“ v Mariboru. Glavno je, da meh hitro dela in fino praši, zlasti da ne meče žvepla v kepcah na trto.

Namesto žvepla z mehovi se lahko porabljaajo tudi sredstva, ki se mešajo med galice, to sta salojidin in pa sulikol. Salojidin je žveplova sol, ki se na zraku, torej tudi brez solnca, razkrajja in se izpreminja v plesnobi škodljive pline. Sulikol pa je preparat žvepla. Žveplo je v njem tako fino razdeljeno, da se ga potrebuje silno malo, da se doseže isti učinek kakor z žveplom v obliki prahu.

**Salojidina** se vzame na hl (100 litrov) škropiva, en kilogram. Šele potem, ko se je galici primešalo že toliko apna, da je zmes alkalična (lugasta), to je, da v njej bel fenolfataleinov papir pordeči, oziroma rdeč lakmuzov papir pomodri, se ima salojidin v škropivu raztopiti. To se zgodi, ako natrešemo omejneno sol v košek, ki ga pomakamo v škropivo, oziroma, ki nanj nalivamo galično škropivo.

Salojidin se je dobro obnesel in nam je zlasti za časa vojne, ko nismo imeli ne žvepla, ne sulikola, izvrstno služil.

**Sulikol** je novejše sredstvo, znano je šele dve leti. V njem je žveplo v t. zv. koloidalnem stanju, to je tako fino razdeljeno, da se da raztopiti v vodi ali vodo vsebujočih tekočinah. Ker je znano, da žveplo tem bolje učinkuje, čim finejše je na trti razde-

ljeno, je umevno, da žveplo, ki je v sulikolu v mikroskopično drobnih silno lepljivih delcih, jako močno učinkuje.

Preizkusi, ki so jih izvedli razni strokovni zavodi, tako predvsem zavod za varstvo rastlin na Dunaju, so pokazali, da nadomesti 1 kg žvepla v obliki sulikola lahko 75 kg žvepla v obliki žveplovega prahu.

Sulikol, pomešan z vodo, da mlečno-barvno tekočino, ki se trtnih delov dobro prime, in kadar se posuši, je žveplo na njih razdeljeno, podobno, kakor na pr. na stekleni šipi, če jo podkadmimo z gorečim žveplom.

Zato je razumljivo, da mora tako fino razdeljeno žveplo trto zelo dobro ščiti pred napadi oidija.

Videti je iz tega, da ima to sredstvo veliko **bo- dočnost**. Že lani pri nas in drugod izvedeni poskusi so pokazali, da zelo dobro učinkuje pri pokončavanju oidija in drugih plesni.

Zaradi njegovega silno močnega učinka se potrebuje sulikola zelo malo, da, celo, ne sme se ga preveč vzeti, ker bi trto lahko opalil. Po tukajšnjih izkušnjah zadostuje 0.05 do 0.1% -na raztopina, to se pravi na 100 litrov vode ali galičnega, z apnom nevtralizovanega škropiva 50 do 100 gramov (5 do 10 dek) sulikola. Za prvo škropljenje, dokler je trta še nežna, je vzeti 50 gr, za drugo, tretje in eventualno poznejša škropljenja pa po 100 gr na hl (100 l).

Sulikol se dobiva v steklenicah po 50 do 100 gr (tudi več) in stane za 100 l škropiva 8 do 16 Din. Dobiva se pri Kmetijski družbi in pri tvrdki Lampret v Ljubljani, dokler zaloga ni izčrpana tudi pri podpisnem v Novem mestu.

Sulikol se razmeša tik pred pričetkom škropljenja najprej z manjšo množino tekočine, nato se pa vmeša v ostalo tekočino. Razmeša se ali v vodo, ali pa v galično-apneno zmes.

Da se sredstvo preizkusi in če se dobro obnese, vsestransko vpelje, kar bi pomenilo že velik prihranek pri stroških, pri delu, pri žveplalnikih itd. in pa zanesljivejši učinek, ker učinkuje sulikol **ob vsakem vremenu**, bi bilo želeti, da se ga zlasti večji, razumni vinogradniki poslužujejo in ga preizkusijo.

Tvrdka (kemična tvornica v Bohuminu v Čsl. republiki) poskuša sedaj izdelovati sulikol v obliki praška. S tem odpadejo drage steklenice in se sredstvo vsled tega v doglednem času še bolj poceni.

Važno je pri zatiranju plesnobe še čas žveplanja. Prvo žveplanje (škropljenje s sulikolom), naj se vrši še pred cvetjem, drugo takoj potem, ko trta odcvete, to je v pričetku julija. Takrat je nevarnost napada od strani oidija največja; kakih 14 dni za drugim žveplanjem se žvepla (oz. škropi) še v tretjič. S tem je redno delo končano. Vendar pa ne smemo še držati rok križem.

Če bi se na občutljivih trtah (muškatu, portugalki itd.) oidij vkljub temu pokazal, je žveplanje (oz. škropljenje s sulikolom) takoj ponoviti.

B. Skalický.

## Šmarnica kot podloga.

Mogoče sem v svojem članku „Šmarnica kot podloga“, ki sem ga napisal v lanskem „Kmeto-

valca“ z dne 15. marca t. l.

valecu, zares pre malo naglasil, kam isti meri, ali s pripombo inredništva, da se strinja s tem, da se vinogradi, zasajeni s Šmarnico precepijo, je bilo vsakemu pojasnjeno, za kaj se pravzaprav gre.

Kaj pa me je dovedlo na to, da sem sploh začel misliti, da bi se Šmarnico precepljevalo, hočem povedati v naslednjem.

Šmarnico so prinesli v tukajšnje kraje iz Slavonije največ šele po vojni, ko so začeli nepocepljeni vinogradi v veliki meri propadati. Tudi cepljeni vinogradi so začeli propadati, to pa zaradi starosti ter slabega obdelovanja in nezadostnega zatiranja bolezni in škodljivcev za časa vojne. Strokovnjakov, ki bi narod opozorili na slabe lastnosti Šmarnice, tistikrat tukaj ni bilo. Trtnice, državne in privatne, iz katerih so se v prejšnjih časih tukajšnji kraji zalagali z dobrim trtnim materialom, pripadle so vse do zadnjega pod Madžarsko, oziroma Rumunijo. Šele lanskega leta smo dobili eno državno trtnico v Beli Crkvi in eno privatno v Novem Sadu, ki pa bosta šele čez nekaj let dajali trtni material v taki meri, da se bo to poznalo. Medtem so vinogradniki uvideli, kaj je Šmarnica. Medtem je stopil vinogradniški zakon v veljavo, katerega sem, postavljen na to mesto, osobito kar se tiče direktno rodečih trt, vzel resno kakor treba. Posledica vsega tega je bila, da so se precejšnje parcele Šmarnice izkopal; en del vinogradnikov pa tega ni storil, ker se jim je smilil trud in kapital, katerega so vložili v te vinograde in ker jim jaz nisem mogel dati navodil, odkod naj nabavijo boljši material, ker v vsej Vojvodini nismo imeli niti ene trtnice. Zgodilo se mi ni samo enkrat, da so mi vinogradniki rekli: „Gospodine moj, dajte vi nama prvo nešto boljga, pa onda čemo mi povaditi smesta svu „Novu“!“

Iz tega položaja me je rešilo nekoliko vinogradnikov, ki so Šmarnico precepili, in sicer z zelo dobrim uspehom. To sem izkoristil in začel priporočati precepljevanje Šmarnice, kar so vinogradniki deloma že storili, deloma pa še bodo.

S tem pa bomo dosegli sledeče: Šmarnica bo izginila iz teh krajev na ta način prej kakor iz marsikaterega drugega vinorodnega kraja naše domovine; vinogradi, stvorjeni na ta način, izdržali bodo zanesljivo nekoliko let, medtem pa bodo naše nove trtnice že dajale dovoljno količino dobrih podlog itd.; zemlja, ki bi drugače ostala prazna, dajala bo ta leta najmanj tolikšen pridelek, da bodo zainteresovani lahko krili z njim svoje lastne potrebe; vina, ki jih dajejo samorodne vrste, bodo na ta način popolnoma izginila in ne bodo več odbijala kupcev.

Kar se tiče izpopolnjevanja lukenj, posluževali so se v cepljenih vinogradih tukajšnji vinograniki tudi že grobanja in polaganja vlačnic, kar pa ni uspelo, in je imelo za posledico še večje pleše v vinogradih. Oni, katerim se je posrečilo, da so prišli kje do kake američanke, poslužili so se iste, drugi pa so vzeli Šmarnico in jo porabili na en ali drug način ali za podlogo ali za roditev. Uspeh ni bil slab. Dosegla se je s tem svrha, da bo vinograd rodil do časa, ko bodo pripustile prilike novo obnovitev.

Te vrste sem napisal kot pojasnilo k svojemu prvemu članku, kakor tudi, da naši slovenski vinogradniki dobijo malo vpogleda v borbo za obstanek svojih sotrpinov v drugih krajih naše domovine. Ko pa bomo tudi mi tukaj imeli zadostno količino dobrih trt, potem bomo posegli po tabelah odpornosti in še

po čem drugem, kar nudi danes v vinogradarski stroki tehnika in veda, in takrat se ne bomo več ukvarjali in si belili glav s kako cepljeno ali necepljeno Šmarnico ali Izabelo.

Stanko Šnajder, vinogr. nadz. za B. i B.

### Obupno letošnje vreme.

Sredi aprila stojimo in zunaj ni takorekoč še nobeno delo storjeno. Trda, dolgotrajna zima in neprestana moča in deževna pomlad nam zadržujejo vsa potrebna dela na njivah in pri vseh drugih kulturah. Več kakor mesec dni je že zamude v spomladnem delu pa tudi v razvoju naših posetev. Še ovsa ni mogoče sejati. S tem je dosti rečeno, in danes imamo že 15. april. Vsa dela, vsa spomladna posetev, vse bo letos zamujeno. To je toliko obupnejše, ker se nam delo od dne do dne bolj kopiči in ko manjka vedno po deželi vse polno delovnih rok navzlic vsej veliki brezposelnosti, o kateri tožimo po mestih. Pri vsem tem se je bati še vročega in suhega poletja. Vse kaže, da bomo letos imeli tudi slabo jesen, če nastopita po dolgotrajni moči tudi daljša suhota in vročina. — Iz mnogih krajev naše države pa so došla obupna poročila o velikanskih povodnjih kot naravnih posledicah izredne spomladne moče. — Dal Bog, da se vse zopet na dobro obrne in da se neugoden pričetek letošnjega leta popravi in izboljša in da ugodno potečeta poletje in jesen.

## VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

**Vprašanje 32.** Imam več oralov travnika, na katerem se je strašno pomnožila preslica. Travnik leži v mokrotni legi, zemlja je bolj peščena. S kakšnim sredstvom odpravim preslico? (A. Š. v Sv. M.)

**Odgovor:** Preslica je posledica vlažne lege in pomankanja apna v zemlji. Najbolj jo odpravite z osuševanjem travnika. Zatirate jo pa tudi lahko s tem, da pognojite travnik z apnom, pa razentega tudi z drugimi gnojili, tako da se bodo začele lahko širiti dobre trave in detelje, ki so sedaj v rasti zatrte. Z apnom je gnojiti jeseni. Na oral ga potrebujete 10 metr. cent. Izdatno preženete preslico pa le z osuševanjem. — n.

**Vprašanje 33.** Kaj je vzrok, da krava zadržuje mleko pri jutranji molži, dasiravno ga ima dosti in ga opoldne in zvečer rada do? Kako jo pripravim do tega, da ga bo tudi jutraj dala? (I. Š. v A. F. pri R.)

**Odgovor:** Vaš primer je res nekaj posebnega. Jutraj je mleka največ in jo mleko najbolj tišči. Vse pa kaže, da jo še pre malo tišči in da se zaporne mišice na sescih krčevito zapirajo, dokler ni mera polna, kar se zgodi šele tekom dopoldneva. Svetujemo Vam, da skušate s potrpežljivostjo pripraviti vime do tega, da bo teklo mleko. Če ne gre takoj prvo pot, pa drugo. Na ta način boste največ dosegli. Žival se bo nazadnje vendarle udala in bo pripustila molžo brez zadržka. Vaš primer pa je, kakor rečeno, povsem izjemen in skoraj neverjeten. — n.

**Vprašanje 34.** Ali lahko gnojim vinograd pri drugi kopl z apnovim dušikom? (I. K. v P.)

**Odgovor:** Z apnovim dušikom je gnojiti najbolj v zgodnji pomladi, torej ob prvi kopl. Pozneje, ko trte ozelene, Vam priporočamo čilski soliter, ki ga je poštupati po tleh kraj posameznih trt. V ostalem si pomagajte tudi lahko z apnovim dušikom, ko izvajate drugo kop. Učinkoval bo pa šele pozneje, ker se mora dušik pretvoriti najprej s solitno kislino, da je rastlinskim koreninam užiten. — n.

**Vprašanje 35.** Kaj je vzrok, da ima mlado sadno drevje raka in kako se odpravi, oziroma prepreči ta škoda? (I. v V.)

**Odgovor:** Rak se pokaže vedno na mestih, ki so bila na en ali drug način ranjena, bodisi po krvavi uši ali kakem drugem škodljivcu, ali pa tudi vsled ozeblin. Pri nas se pokaže rak najraje kot posledica krvave uši. Povzročajo ga pa posebne glivice, ki se naselijo po ranjenih mestih. Ker je krvava uš najbolj navadni predhodnik drevesnega raka, je treba predvsem krvavo uš preganjati, da se rešimo raka. Ranjena mesta je zamazati s cepilnim voskom ali pa namazati z arborinom. Po raku napadene in razjedene veje je pa odrezati in sežgati, da se ta bolezen ne širi. — n.

**Vprašanje 36. Kaj je vzrok, da imajo zajci garje in kako se zdravijo? (I. I. v V.)**

**Odgovor:** Garje so nalezljive in se prenašajo po malih živalcah, ki jim pravimo pršice. Za zdravljenje rabimo 2% raztopino kreolina, s katero izpramo napadeno notranjo stran uhljev. Ko kraste odnehajo, jih je odluščiti in poštupati z žveplnim cvetom. To delo štipanja je ponoviti čez teden dni. — n.

## DOPISI.

**Iz Žužemberka.** Tridnevni kmetijski tečaj, ki ga je priredil g. okrajni ekonom iz Novega mesta od 23.—26. marca, je prav dobro uspel. Zlasti popoldanska predavanja so bila prav dobro obiskana. Z velikim zanimanjem in razumevanjem so udeleženci pazno poslušali predavanja. Predavalo se je o precepljevanju in oskrbovanju sadnega drevja, v vzgoji in reži trti, o ravnanju s hlevskim gnojem, o uporabi umetnih gnojil in o pridelovanju krme na njivah in travnikih. Obče se je izrazila želja, da se priredi tudi na jesen sličen tečaj v zvezi s sadnim ogledom, kjer bi se določile tudi najboljše in najpriporočljivejše sadne vrste za žužemberški okraj.

**Z Grma. Živinoreja v Gornji Šiški.** O priliki izleta učenecv grmske kmetijske šole v Gornjo Šiško, sem imel priložnost videti prav lepo urejena gospodarstva z modernimi hlevi, ki so bili povsod polni lepe mlečne živine. Kolikor poznam naše razmere, mislim, da ni v nobeni občini živinoreja tako lepo zastopana, kakor ravno tam. Povsod se vidi lepa simodolska živina, deloma križana s pingavsko, deloma montafonsko pasmo. Želeti bi bilo, da se tamošnji napredka željni živinorejci zavzamejo za enotno in čisto pasmo, in sicer simodolsko. Ta pasma daje velike živali, dobro molžo in je v tej okolici udomačena. Da se v tem okolišju reja izenači, bo treba nabavi čistokrvnih plemenjakov posvečati največjo pozornost. Take plemenjake dobimo v Prekmurju ali pa na Hrvaškem v Sr. Ivanu Zeleni. Bik, katerega sem videl, ne odgovarja načelom za izenačenje reje. Zasedovati bi se morala enakobarnost, ugoden razvoj telesnih oblik in užtkov. To je mogoče doseči le potem zadruga, kateri bi moral stati ob strani živinorejski instruktor ali pa okrajni ekonom, ki bi imel dolžnost, vplivati na odbiranje prikladnih živali za nadaljnjo rejo, uvesti kontrolo mlečnosti in krmljenja. Poleg tega se morajo tamošnji živinorejci še v večji meri zavzeti za pridelovanje krme, posebno za čas zimskega krmljenja. Naprava ensilaže, kakor se je priporočala na živinorejskem tečaju na Grmu, bi vsem prav prišla, posebno onim, ki so primorani v večji meri krmiti slamo. Moji nasveti bi pripomogli do tega, da bi tamošnja reja postala ena najboljših v ljubljanski okolici.

Franc Malásek.

## KMETIJSKE NOVICE.

**Gospodarska razstava v Pragi.** V dneh od 15. do 20. maja t. l. priredi „Zemědělská jednota československá“ gospodarsko razstavo v Pragi v Královské Oboře. Razstava, ki je ena izmed najbolj znanih te vrste v Evropi in ki je ob enem največji trg za gospodarske stroje, je razdeljena na sledeče skupine:

1. Splošno kmetijstvo (iznajdbe, instrukcije, literatura, stajistika itd.); 2. pridelki kmetijstva (žito, sladkorna pesa, vino, sadje, hmelj); 3. lesni pridelki; 4. goved in domače živali vseh vrst; 5. kmetijska industrija (mlekarstvo, sladkorna industrija, mlinarstvo, pivovarništvo, žganjekuha, sadne konzerve itd.); 6. gospodarski stroji (motorji, plugi, mlatini in sejalni stroji najnovejših iznajdb); 7. profesija in kmetijski izdelki v obrti in industriji; 8. kmetijsko združništvo; 9. kmetijsko stavbištvo. Poleg tega bo prirejena cela vrsta specialnih izložb in razstav, tičočih se kmetijske stroke. Razstave, katere prireja „Zemědělská jednota československá“ posejajo kmetovalci iz vse Evrope, ker nudijo najpopolnejši pregled kmetijskega napredka. Opozarjamo na to pomembno strokovno razstavo vse naše kmetovalce in kmetijske kroge.

## KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Reorganizacija kmetijskih šol. V Beogradu se je vsela

od 25. do 31. marca konferenca ravnateljev kmetijskih šol, katero je sklicalo kmetijsko ministrstvo. Namen ji je bil enotno preurediti kmetijsko šolstvo na podlagi zadnjega zakona in pravilnika za kmetijske šole. Konferenco je vodil načelnik ministrstva Pavel Todorovič. Udeležilo se je 11 ravnateljev in 3 zastopniki ministrstva. Iz Slovenije sta se udeležila ravnatelja Skalic in Žmavc. Konferenca je predelala pravilnik in načrt za kmetijske šole in stavila ministrstvu med drugim sledeče za ustroj šolstva merodajne predloge: a) Pogle na kmetijskih šolah naj traja dve do tri leta. Prehod od sedanje do nove ureditve naj traja največ dve leti. b) Kmetijske šole naj so z ozirom na značaj svoje pokrajine ali poljedelske ali živinorejske ali pa vinarsko-sadjarke šole. c) Učenci naj se delijo v državne in privatne. Državni učenci dobe vsjo oskrbo s perilom, obleko in obutvijo vred iz državnih sredstev. Državni učenci naj se izbirajo po krajih, ki jih določi minister. Izбира jih pa posebna komisija. Sprejemati se imajo v starosti 14 do 18 let. Učenci, ki imajo manjšo izobrazbo kakor dva razreda srednje ali meščanske šole, morajo delati sprejemni izpit. Za kraje s slabšo ljudsko šolo naj se uvede polletni pripravilni tečaj.

To so glavne točke nove organizacije, ki se ima izvesti na sedanjih kmetijskih šolah v Sloveniji. O dalekosežnosti in pomenu teh izprememb bo mo že poročati. Za danes je le obžalovati, da se niso udeležili te konference tudi možje, ki so kot kmetijski šolski osiveli v tem poklicu in ki imajo bogate izkušnje ne le na polju kmetijskega šolstva, ampak tudi v gospodarskih odnošajih, ki igrajo važno vlogo pri vprašanih kmetijskega šolstva.

## OCENA KNJIG.

**Agrarna biblioteka: 5. knjiga: A. Hribar. Gnoj in gnojenje.** Ravnokar je izšla imenovana knjižica v hrvaškem jeziku. Avtor nam v njej opisuje važno vlogo hlevskega in umetnega gnoja in opisuje kako je postopati v svrhu dosege večjih pridelkov. Cena knjižice (obsega 31 tiskanih strani) je Din 6, navadno po pošti Din 7, priporočeno Din 9, proti povzetku pa Din 10. Naroča se pri uredništvu in upravi „Meje“ v Zagrebu, Sudnička ul. 9.

## DRUŽBENE VESTI.

† Prošt dr. Seb. Elbert. V Novem mestu je preminul 25. marca 1924. odnotni prošt dr. S. Elbert, mož ki je stal veliko dobrega in ki je bil zaradi tega tudi splošno priljubljen. Doma iz sloveče vinske pokrajine na Deidesheimu v Nemčiji se je zanimal tudi tukaj za povzdigo vinogradništva, pa tudi

vsega ostalega kmetijstva. Bil je dolga leta odbornik novo-meške kmetijske podružnice, v kateri je prav vneto zastopal interese kmetijstva. Zagotovljen mu je zaradi tega tudi od naše strani hvaležen spomin.

## URADNE VESTI.

### VABILO

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

### SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodalen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

**Pozor načelnikstvom kmetijskih podružnic! Priprave za družbeni občni zbor so bile kakor znano od strani ministrstva ukinjene. Opozarjamo na to kmetijske podružnice, da naj ne izvajajo na svojih občnih zbora volitev delegatov, dokler ne dobe potrebnih novih navodil od strani družbe. Vse potrebno se bo objavilo v „Kmetovalcu“, kakor hitro dojde končna odločitev.**

**Besnica**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v župnišču;

**Braslovče**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v šoli;

**Breznica**, v nedeljo, 4. maja 1924. po sv. maši zjutraj v šoli;

**Črešnjevce**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob polosmih zjutraj v ljudski šoli;

**Črnuče**, v nedeljo, 18. maja 1924. ob desetih dopoldne v „Društvenem domu“;

**Dobrna pri Celju**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob polosmih zjutraj v prostoru „Ljubskega odra“ na Dobrni;

**Dol pri Ljubljani**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob štirih popoldne v društvenih prostorih;

**Duple**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob treh popoldne v šoli;

**Frankolovo**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob polštirih popoldne v „Društvenem domu“;

**Gorje pri Bledu**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v dvorani v Gorjah;

**Hoče**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši v gostilni g. Visočnika;

**Hotedršica**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob polenajstih dopoldne v hiši, št. 28;

**Izlake**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob poltrem popoldne v dvorani v Toplicah;

**Jarenina**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši v zgornji šoli;

**Konjice**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob treh popoldne v hiši okrajne hranilnice;

**Koprivna**, v nedeljo, 4. maja 1924. po sv. maši „pri Mežnarju“;

**Lancovo-Radovljica-Predtrg**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob osmih zjutraj v šoli v Radovljici;

**Ljubno v Savinjski dolini**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob devetih dopoldne v dvorani g. Martina Atelška na Ljubnem, št. 21;

**Mengeš**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v hiši načelnika Jos. Kralja;

**Moste pri Ljubljani**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob desetih dopoldne v „Ljudskem domu“;

**Naklo**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob enajstih dopoldne v stari šoli;

**Negova**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši v šoli;

**Oslinica**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob devetih dopoldne v župnišču;

**Pilštanj**, v nedeljo, 4. maja 1924. po ranem sv. opravilu v Čitalnici;

**Podčetrtrek**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani službi božji v šoli;

**Poljčane**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob osmih zjutraj v posojilničnih prostorih;

**Predoslje**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v „Ljudskem domu“;

**Prežganje-Janče**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob sedmih zjutraj v župnišču v Prežganjem;

**Ptuj**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob devetih dopoldne pri gospe Zupančič;

**Rudnik**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob devetih dopoldne v župnišču;

**Sava-Št. Lambert**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob enajstih dopoldne v mežnariji na Savi;

**Semič**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“;

**Solčava**, v nedeljo, 4. maja 1924. po prvi sv. maši v prostorih „Zadruga“;

**Stoperce**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob devetih dopoldne v občinski pisarni;

**Studence pri Poljčanah**, v nedeljo, 4. maja 1924. po jutranjem sv. opravilu v samostanski sobi;

**Sv. Andraž v Halozah**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob polosmih zjutraj v kaplaniji;

**Sv. Andraž v Slov. goricah**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob osmih zjutraj v župnišču;

**Sv. Benedikt v Slov. goricah**, v nedeljo, 11. maja 1924. po rani službi božji v šoli;

**Sv. Jakob v Slov. goricah**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob treh popoldne v I. razredu ljudske šole;

**Sv. Jurij v Slov. goricah**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani službi božji v stari šoli;

**Sv. Lovrenc na Dravskem polju**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani službi božji v Čitalnici;

**Sv. Lovrenc v Slov. goricah**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši v stari šoli;

**Sv. Štefan-Žuzem**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob štirih popoldne v hiši g. Martina Johana na Drobinskem;

**Sv. Tomaž pri Ormožu**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob sedmih do osmih zjutraj v mežnariji;

**Šmarjeta ob Pesnici**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši, ob osmih zjutraj, v šoli;

**Šmartno pri Litiji**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob sedmih zjutraj v dvorani Slov. katol. izobr. društva v Šmartnem;

**Šoštanj**, v nedeljo, 11. maja 1924. ob treh popoldne v cerkveni hiši;

**Štanga pri Litiji**, v nedeljo, 11. maja 1924. po jutranji službi božji v šoli;

**Št. Ilj pri Velenju**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob osmih zjutraj v šoli;

**Teharje**, v nedeljo, 11. maja 1924. po prvi sv. maši v Izobraževalnem društvu;

**Veliki Kamen pri Rajhenburgu**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob treh popoldne v hiši št. 24;

**Veržej**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob osmih zjutraj v šoli;

**Vojnik**, v nedeljo, 4. maja 1924. ob osmih zjutraj v posojilnični dvorani;

**Vransko**, v nedeljo, 25. maja 1924. ob osmih zjutraj v hiši g. Ivana Brinoca;

**Vučja vas**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani sv. maši v šoli pri Sv. Križu;

**Zavrč**, v nedeljo, 4. maja 1924. po rani službi božji v stari šoli.